

Vlaams
Parlement

ingediend op **540** (2020-2021) – Nr. 2
1 februari 2021 (2020-2021)

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie
uitgebracht door Maaïke De Vreese

over het ontwerp van decreet

tot wijziging van het decreet van 8 maart 2013
betreffende de organisatie
van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden,
wat betreft de bepalingen over gegevensverwerking
en informatie-uitwisseling

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie:

Voorzitter: Steven Vandeput.

Vaste leden:

Arnout Coel, Maaïke De Vreese, Philippe Muyters, Sarah Smeyers, Steven Vandeput;
Adeline Blancquaert, Anke Van dermeersch, Wim Verheyden;
Stijn De Roo, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Maurits Vande Reyde;
Celia Groothedde, Björn Rzoska;
Ludwig Vandenhove.

Plaatsvervangers:

Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Lorin Parys, Wilfried Vandaele, Paul Van Miert;
Filip Brusselmans, Yves Buysse, Johan Deckmyn;
Jo Brouns, Koen Van den Heuvel;
Marino Keulen, Gwendolyn Rutten;
Mieke Schauvliege, Jeremie Vaneeckhout;
Bruno Tobback.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

Documenten in het dossier:

540 (2020-2021) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

I.	Inleidende uiteenzetting door minister Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme	4
1.	Technische correctie.....	4
2.	Algemene situering	4
3.	Wijzigingsgronden	4
4.	Concrete aanpassingen.....	4
4.1.	Decretale basis voor verwerking persoonsgegevens	4
4.2.	Informatiedeling met de Federale Overheidsdienst Justitie	5
4.3.	Bewaartermijn van de gegevens	5
II.	Bespreking	5
1.	Vragen en opmerkingen van de leden	5
1.1.	Tussenkoms van Lorin Parys.....	5
1.2.	Tussenkoms van Wim Verheyden	6
2.	Antwoorden van minister Zuhail Demir.....	6
III.	Stemmingen	6
1.	Technische correctie.....	6
2.	Artikelsgewijze stemming	6
3.	Stemming over het geheel	7
	Tekst aangenomen door de commissie.....	8

In de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie lag op dinsdag 26 januari 2021 het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, wat betreft de bepalingen over gegevensverwerking en informatie-uitwisseling voor. Het ontwerp van decreet werd na bespreking aangenomen met unanimititeit van stemmen.

(Deze vergadering werd als videoconferentie georganiseerd.)

I. Inleidende uiteenzetting door minister Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

1. Technische correctie

Vooraleer in te gaan op de eigenlijke inhoud van het voorliggende ontwerp van decreet wijst minister *Zuhail Demir* erop dat er een kleine onnauwkeurigheid is geslopen in de wetshistoriek die vermeld wordt bij artikel 3 van het ontwerp van decreet. Daar wordt per vergissing gewag gemaakt van een decreet van 15 juni 2016, waar dit – zoals correct vermeld bij de andere decreetsartikelen – 15 juli 2016 moet zijn. De minister verzoekt de commissie dan ook om dit bij wijze van technische correctie te willen rechtzetten.

2. Algemene situering

Als Vlaams minister van Justitie en Handhaving valt de coördinatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden onder haar bevoegdheid. Het basiskader voor deze hulp- en dienstverlening is neergelegd in het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden.

In concreto gaat het over een model van samenwerking tussen en coördinatie van verschillende beleidsdomeinen. Vanuit de Vlaamse Regering zijn ook de ministers van Wonen, Welzijn, Onderwijs, Sport, Cultuur en Werk mee verantwoordelijk voor het uittekenen van het beleid met betrekking tot deze materie.

Bij de wijzigingen die ze met het voorliggende ontwerp van decreet wil doorvoeren aan het zonet genoemde basisdecreet, gaat het specifiek over de bepalingen inzake gegevensverwerking en informatie-uitwisseling.

3. Wijzigingsgronden

Aan de aanpassingen in kwestie liggen twee elementen ten grondslag. Vooreerst is er de algemene verordening gegevensbescherming (AVG). En ten tweede dient ook rekening te worden gehouden met het advies dat de toenmalige Privacycommissie heeft uitgebracht bij het voorontwerp van instemmingsdecreet met het samenwerkingsakkoord van 8 juli 2014 tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest inzake de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden.

4. Concrete aanpassingen

Minister Demir komt dan tot de eigenlijke wijzigingen, die drie in getal zijn. Ze benadrukt dat het daarbij telkens om vrij beperkte wijzigingen gaat.

4.1. Decretale basis voor verwerking persoonsgegevens

Om in de gevangenis in een begeleidingsaanbod op maat van de daders te voorzien, kan het noodzakelijk zijn om bepaalde bijzondere categorieën van persoons-

gegevens, bijvoorbeeld gegevens over veroordelingen of strafbare feiten, te verwerken. Dit soort gegevens mag volgens de hoger reeds genoemde AVG echter enkel onder bepaalde voorwaarden verwerkt worden. Zo dient er onder andere een decretale basis voor de verwerking te zijn. Via artikel 3 van het voorliggende ontwerp van decreet wordt nu voorzien in deze decretale basis, door in artikel 14 van het basisdecreet te verwijzen naar de desbetreffende artikelen hierover in de AVG.

Een daarvan is artikel 9 van de AVG over de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens. Waarbij het vanzelfsprekend niet de bedoeling is om al de daar vernoemde categorieën van gegevens te gaan verwerken. In dat verband preciseert de minister dat er een uitvoeringsbesluit in de maak is, waarin de gegevens zullen worden opgenomen die noodzakelijk verwerkt moeten worden om redenen van zwaarwegend algemeen belang. Het besluit in kwestie wordt uiteraard uitvoerig besproken met de partners die op het terrein verantwoordelijk zijn voor de hulp- en dienstverlening en met de betrokken ministers.

4.2. Informatiedeling met de Federale Overheidsdienst Justitie

Daarnaast spreekt het voor zich dat er, in functie van de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening, ook een zekere informatiedeling met de Federale Overheidsdienst Justitie noodzakelijk is. Meer in het bijzonder zullen deelnemerslijsten en aanwezigheidslijsten bezorgd worden aan de penitentiaire administratie. Op die manier kan de gevangenisdirectie dan bijvoorbeeld verifiëren of gedetineerden mogen deelnemen aan het aanbod en kunnen beambten de gedetineerden in kwestie naar de juiste locatie binnen de gevangenis brengen. Het voorliggende ontwerp van wijzigingsdecreet bepaalt (artikel 4) welke categorieën persoonsgegevens deze lijsten bevatten. De verdere concretisering van deze categorieën zal gebeuren in het hoger reeds genoemde uitvoeringsbesluit met betrekking tot de gegevensverwerking en gegevensuitwisseling.

4.3. Bewaartermijn van de gegevens

Een derde belangrijk element dat is opgenomen in het ontwerp van wijzigingsdecreet (artikel 6) betreft de bewaartermijn voor de gegevens die verwerkt worden in het digitaal systeem dat gebruikt zal worden voor de praktische organisatie van het groepsaanbod van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. Ook hier weer is het de algemene verordening gegevensbescherming die bepaalt dat de opslagperiode van de persoonsgegevens tot een strikt minimum beperkt moet worden. De bewaartermijn moet met name "toereikend en ter zake dienend" zijn, en werd daarom beperkt tot één jaar na de laatste deelname aan het groepsaanbod. Op die manier kan er verder gewerkt worden op het aanbod waaraan deelgenomen werd, en kan het traject van de gedetineerde verdergezet worden.

Afsluitend verzoekt de minister de commissieleden het aan hen voorgelegde ontwerp van decreet te willen goedkeuren.

II. Bespreking

1. Vragen en opmerkingen van de leden

1.1. Tussenkomen van Lorin Parys

Lorin Parys beaamt de eerder technische aard van het voorliggende ontwerp van decreet. Tegelijk vestigt hij er de aandacht op dat Vlaanderen in dezen een behoorlijk uniek model hanteert, te weten het zogenaamde 'importmodel'. Dit impliceert dat alle diensten die in de reguliere maatschappij aanwezig zijn, ook beschikbaar zijn in de gevangenis, kwestie van de gedetineerden op elk vlak afdoende te kunnen ondersteunen. Enkel Noorwegen doet ons dit na.

Dit model is in het belang van de hele maatschappij, omdat het een uitstekend middel is ter voorkoming van recidive. Hoe beter een gedetineerde wordt voorbereid op maatschappelijke re-integratie (tijdens zijn opsluiting, maar ook daarna), hoe lager de kans op recidive.

Om dat importmodel succesvol te kunnen implementeren is een correcte verwerking van relevante persoonsgegevens noodzakelijk. Dat wordt beoogd met het voorliggende ontwerp van decreet. Een en ander moet ook toelaten om naadloos de overgang te maken naar de periode na de invrijheidstelling. De ex-gedetineerde kan dan gewoon verder gebruik blijven maken van het hem reeds bekende ondersteuningsaanbod, wat in niet geringe mate kan bijdragen tot zijn integratie.

De spreker drukt afsluitend nog de hoop uit dat het, ongetwijfeld complexe, overleg tussen de zeven betrokken Vlaamse beleidsdomeinen en tussen de verschillende beleidsniveaus voorspoedig zal verlopen en snel tot resultaten zal leiden. In dat verband had hij van de minister graag nog vernomen wat nu precies de stand van zaken is in het meervoudige en meerlagige overleg dat ervoor moet zorgen dat wat hier vandaag voorligt ook effectief zal werken.

1.2. Tussenkoms van Wim Verheyden

Wim Verheyden stelt dat zijn fractie geen inhoudelijke opmerkingen heeft bij het voorliggende ontwerp van wijzigingsdecreet. Wel had hij graag vernomen hoever men ondertussen al staat met het begeleidende samenwerkingsakkoord met de federale overheid. Bij de finalisering van dat akkoord, lijkt het verder ook gepast om de tekst in kwestie over te maken aan de commissie.

2. Antwoorden van minister Zuhail Demir

Minister *Zuhail Demir* wijst er in haar antwoord op dat zowel het besluit van de Vlaamse Regering als het samenwerkingsakkoord waarvan sprake, momenteel nog het voorwerp van bespreking uitmaken tussen de verschillende betrokken administraties. Beide zitten in een finale fase. Daarna zal de zaak nog besproken worden op kabinetsniveau, waarna, waar nodig, parlementaire bekrachtiging zal volgen.

Ze bevestigt verder dat het hier om een behoorlijk unieke vorm van samenwerking gaat, waarbij het centrale doel erin bestaat ervoor te zorgen dat gevangenen na hun vrijlating niet opnieuw slachtoffers zouden maken.

III. Stemmingen

1. Technische correctie

Daarover door *de commissievoorzitter* bevraagd, stemt de commissie unaniem in met het voorstel van de minister om een technische correctie door te voeren in de wetshistoriek van artikel 3 van het ontwerp van decreet, in de zin dat "15 juni 2016" wordt vervangen door "15 juli 2016".

2. Artikelsgewijze stemming

Gezamenlijk ter stemming gelegd, worden de artikelen 1 tot en met 7 van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimiteit van 10 stemmen.

3. Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd, wordt daarna ook het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, wat betreft de bepalingen over gegevensverwerking en informatie-uitwisseling, aangenomen bij unanimiteit van 10 stemmen.

Net na sluiting van de stemming meldt ook Celia Groothedde zich nog aan in de digitale vergadering.

Steven VANDEPUT,
voorzitter

Maike DE VREESE,
verslaggever

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 2, eerste lid, van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, gewijzigd bij het decreet van 7 december 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 6° worden de woorden "Federale Staat" vervangen door de woorden "penitentiaire administratie";

2° er wordt een punt 8° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"8° penitentiaire administratie: de penitentiaire administratie, vermeld in artikel 2, 11°, van de basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden."

Art. 3. Aan artikel 14 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016 en van 8 juni 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan het eerste lid wordt de volgende zin toegevoegd:

"Die persoonsgegevens bevatten ook persoonsgegevens als vermeld in artikel 4, 1), artikel 9, lid 1, en artikel 10 van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).";

2° aan het derde lid wordt de zinsnede ", en concretiseert de Vlaamse Regering de persoonsgegevens die worden verwerkt en uitgewisseld in het kader van het eerste en tweede lid" toegevoegd.

Art. 4. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016, 8 juni 2018 en 7 december 2018, wordt een artikel 15/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 15/1. Het coördinatieteam, vermeld in artikel 11, bezorgt deelnemerslijsten voor het groepsaanbod en het individuele aanbod aan de penitentiaire administratie om de deelname van gedetineerden aan dat aanbod praktisch te kunnen organiseren. Het coördinatieteam bezorgt aanwezigheidslijsten voor het opleidingsaanbod aan de penitentiaire administratie, zodat die gedetineerden kan vergoeden voor hun deelname aan dat opleidingsaanbod.

Met betrekking tot de deelnemerslijsten worden volgende categorieën van persoonsgegevens verwerkt:

- 1° identificatiegegevens van de gedetineerde;
- 2° gegevens met betrekking tot de concrete verblijfplaats van de gedetineerde in de gevangenis;
- 3° gegevens met betrekking tot het aanbod.

Met betrekking tot de aanwezigheidslijsten worden volgende categorieën van persoonsgegevens verwerkt:

- 1° identificatiegegevens van de gedetineerde;
- 2° gegevens met betrekking tot het aanbod;
- 3° de aanwezigheidsstatus van de gedetineerde.

De Vlaamse Regering concretiseert de gegevens die vermeld worden op de deelnemers- en aanwezigheidslijsten, vermeld in het tweede en derde lid."

Art. 5. In artikel 16, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 15 juli 2016, wordt de zinsnede “, vermeld in artikelen 14 en 15, met uitzondering voor de taken van trajectbegeleiding” vervangen door de woorden “in het kader van de praktische organisatie van het groepsaanbod”.

Art. 6. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2016, 8 juni 2018 en 7 december 2018, wordt een artikel 16/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 16/1. De gegevens over een gedetineerde in het digitale systeem, vermeld in artikel 16 van dit decreet, worden bewaard tot één jaar na de laatste deelname aan het aanbod.”.

Art. 7. Dit decreet treedt in werking op een datum die de Vlaamse Regering vaststelt.